

[Wilhjelm]

seres, at politividner ikke skal have særrettigheder fremfor andre vidner (L 26), hvilket ellers er blevet en uhjemlet praksis.

For at modvirke omgåelse af retsgarantierne fastslås det, at beviser o. l., som er opnået ved særlige efterforskningskridt, som forholdet ikke berettiger til, ikke kan benyttes (L 27). Nævningeinstitutionen foreslås genindført i alle alvorligere straffesager, idet *strafammekriteriet* afskaffes til fordel for en regel om, at retten ikke skal kunne idømme frihedsstraf på 3 år eller mere uden under medvirken af nævninge (L 28). Samtidig foreslås det, at der ikke må ske tidlig påvirkning af nævningenes afgørelse af skyldspørgsmålet ved oplysninger om sigtedes fortid, før skyldspørgsmålet er afgjort (L 29), samt at retsbelæringen – bl. a. af hensyn til vurderingen af en senere genoptagelsesansøgning – skal optages i retsbogen (L 30). Endelig foreslås kriterierne for genoptagelse af straffesager lempet (L 31).

De forslag, der vedrører kontrol med politiet, omfatter for det første et forslag om, at polititjenestemænd, som udøver myndighed over for personer på frit tilgængeligt sted, almindeligvis skal optræde uniformeret, samt regler for legitimation i andre tilfælde (L 32). Desuden fastslås retten til at fotografere politiet i funktion (L 33), hvor politiledelsen har påberåbt sig at være omfattet af straffelovsbestemmelserne om privatlivets fred, samt retten til at aflytte politiradioen (L 34). Forslaget om en nyordning vedrørende behandling af klager over politiet bygger på den skitse, som er fremlagt af Dansk Retspolitisk Forening, og hvis væsentligste træk er, at det ikke skal være politiet, der undersøger og deltager i afgørelsen af klagesager mod sig selv, men en uafhængig klageinstans, over for hvem politiet såvel som klageren har lejlighed til at afgive forklaring (L 35).

Endelig stilles der forslag om, at retningslinierne for politiets arbejde skal være tilgængelige for offentligheden (B 8).

Jeg skal i øvrigt henvise til de mere detaljerede bemærkninger, der følger hvert enkelt forslag. Forslagene er en uændret genfremsættelse af de forslag, som blev fremsat i 1. samling, hvor lovforslagene ligeledes havde numrene L 18–35, og hvor beslutningsforslaget havde nr. B 12. Af forslagene nåede kun 2 grupper til 1. behandling, jfr. Folketingstidende 1981–82 (1. samling), forhandlingerne

sp. 916 ff. for så vidt angår L 18–24 og sp. 1845 ff. for så vidt angår L 32–35 og B 12.

Den uændrede genfremsættelse skyldes ikke uvilje mod at tage hensyn til de indvendinger, der fremkom ved disse lejligheder, men ønsket om en hurtig genfremsættelse af hensyn til udvalgsbehandlingen.

Fogh Rasmussen (V):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved på venstres, det konservative folkepartis, fremskridtspartiets, centrumdemokraternes, det radikale venstres og kristeligt folkepartis vegne at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om real-kreditinstitutter. (Ændring af vilkårene for optagelse af lån til ejerskifte).

(Lovforslag nr. L 50).

Jeg skal i øvrigt henvise til lovforslagets tekst og de bemærkninger, der ledsager dette.

Waldorff (VS):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte følgende 6 forslag til folketingsbeslutning:

Forslag til folketingsbeslutning om børnefamiliens økonomi.

(Beslutningsforslag nr. B 2).

Forslag til folketingsbeslutning om børn og fysisk planlægning.

(Beslutningsforslag nr. B 3).

Forslag til folketingsbeslutning om børns rettigheder og sikkerhed.

(Beslutningsforslag nr. B 4).

Forslag til folketingsbeslutning om kulturaktiviteter for børn.

(Beslutningsforslag nr. B 5).

Forslag til folketingsbeslutning om daginstitutioner.

(Beslutningsforslag nr. B 6).

Forslag til folketingsbeslutning om orlov under børns sygdom, udvidet barselorlov og arbejdstidsnedsættelse.

(Beslutningsforslag nr. B 7).

I de seneste år har der været gennemført et i mange henseender udmærket udredningsarbejde om børns og børnefamiliernes situation i samfundet i dag. Forslagsstillerne finder, at tiden er inde til at søge den politiske diskussion herom konkretiseret og til at give

[Waldorff]

den en mere forpligtende karakter. Det er formålet med nærværende beslutningsforslag, som indeholder nogle hovedelementer til en børnepolitik, men som på ingen måde skal opfattes som udtømmende.

Det er forslagsstillernes grundopfattelse, at børn i enhver henseende skal betragtes som ligeværdige samfundsborgere, at de har krav på samme respekt for individuelle og gruppeviser interesser og rettigheder som voksne, og at det ikke skal opfattes som et privat anliggende, men som et samfundsanliggende at betrygge deres tilværelse økonomisk, socialt og retsligt.

Det helt centrale punkt i en børnepolitik er, hvilke *økonomiske vilkår* man vil give børnene og børnefamilierne. Her er det vores opfattelse, at man skal arbejde frem mod det princip, at det ikke skal være nogen økonomisk belastning at have børn. At der skal gøres op med den indstilling, at børn er en privat sag økonomisk set, og at folk må vælge f.eks. mellem at få et barn eller at anskaffe bil. Vi foreslår, at udgifterne ved at have børn skal dækkes først og fremmest ved et børnetilskud, som svarer til den gennemsnitlige merudgift til bolig, kost og beklædning, samt ved at daginstitutioner og børns anvendelse af offentlige transportmidler gøres gratis. Det kan opfattes som et forslag om en mere jævn fordeling af livsindkomsten, idet det jo er de samme børn, som om nogle år skal være med til at betale til de næste år-gange, derefter som forældre nyde godt af det dækkende børnetilskud for så igen, når de ikke længere har forsørgerpligter, at betale til nogle nye børn, som i øvrigt senere skal være med til at dække deres pension. Men vi erkender, at en sådan ændring vil have meget betydelige omfordelingsvirkninger, og at man derfor bliver nødt til at nærme sig den gradvis over en årrække.

På området *fysisk planlægning* indeholder forslagene bl. a. sikring af legemuligheder, friarealer, »børnens jord-områder«, krav om øget trafikikkerhed for børn og krav til boligbyggeriet (og byfornyelsen) om mere fleksible boligformer, især med ungdomsboliger integreret i byggeriet, således at større børn efter behov kan komme til at bo for sig selv i umiddelbar nærhed af familien.

Børns rettigheder foreslås styrket ved høringsret forud for offentlige myndigheders afgørelser, der vedrører barnets forhold, og

ved stemmeret i lokale sager, der har indflydelse på børnenes levevilkår. Desuden foreslås oprettelse af krisecentre/beredskabsfamilier for børn, ret til midlertidig separation og afskaffelse af revselsesretten.

Kultur- og idrætsstøtten kræves omfordelt, således at børnene får deres forholdsmæssige andel, og der foreslås lagt særlig vægt på at støtte projekter, som planlægges og udføres af børn, eksempelvis filmværksteder for børn, udvidelse af børnebibliotekerne med videoudstyr, forsøg med rene børneprojekter som led i de forestående forsøg med lokalradio/TV samt sikring af Børneavisen.

Daginstitutionerne foreslås demokratiseret og normeringerne forbedret, så aktivitetsmulighederne øges og »opbevaringsfunktionen« erstattes af socialt og pædagogisk mere indholdsrigte funktioner.

Endelig stilles der forslag om *bedre tid til samvær* mellem forældre og børn gennem udvidet barselorlov, der også omfatter faderen, ret til orlov under børnenes sygdom og generel nedsættelse af arbejdstiden, som er et overenskomstanliggende, men hvor det offentlige som arbejdsgiver opfordres til at gå i spidsen for indførelse af 6 timers arbejdsdag.

Der henvises til de mere udførlige bemærkninger til de enkelte forslag.

Uden for dagsordenen foretoges:

Valg af 1 medlem af radiatorådet:

Første næstformand (Ninn-Hansen):

Efter udnævnelsen af J. K. Hansen (S) til minister for offentlige arbejder har ministeren for kulturelle anliggender fritaget ham for hvervet som medlem af radiatorådet.

Til nyt medlem af radiatorådet som repræsentant for lyttere og fjernseere i stedet for J. K. Hansen (S) har vedkommende gruppe udpeget Tastesen (S). Den pågældende er herefter valgt.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel til udenrigsministeren:

Forespørgsel [om EPS (det udenrigspolitiske samarbejde i EF)] af Steen Folke (VS) og Holger Nielsen (SF).

(Forespørgsel nr. F 1. Anmeldt 12/1 82).